

ספריה לאומית - פרוגרמה והשקפת עולם

הספריה הזו אמורה להתוות דרך אל תוך המאה העשרים ואחת.
הספריה אמורה להיות תמרור להתפתחות התרבותית בכלל.

במאה הזו, כתוצאה של עולם משתנה, תרבותית, חברתית וטכנולוגית, עולם שבו התיישנו רבים מן ההרגלים שליוו אותנו במשך מאות שנים, בעולם שנראה מאבד ערכי יסוד, עולם שבו רבים מהדורות החדשים אינם מכבדים את הספר והמילה הכתובה - כיצירה ספרותית, שירה, תרבות, אומנות ולכאורה משאירים אותנו עם שימוש בשפה ירודה של עולם הפרסום, תקשורת שווקית, פלקטים ומסרים קצרים ומנקרי עיניים ורועשים, בעולם הזה יש להציע ולהתוות דרך חדשה, שיטות תקשורת שיהיו מקובלות על הדורות החדשים, ואשר ישמשו מקורות חדשים של הצגת הידע והעולם התרבותי בערוצים שנוצרו מתוך הטכנולוגיות החדשות שהתהוו ועומדות היום לרשותנו.

מעבר למאגרי הידע הכתובים בדרך שהתרגלנו, יכולים לשמש אותנו מאגרים סרוקים, סרטים ואמצעים אור קוליים, חומרים ושיטות חדשות להצגת חומר, שימוש בשיטות טכנולוגיות לצורך עיכול הידע והטמעתו, צלילים ושימוש בחוש הריח לדוגמה, דרכים חדשות להעביר ידע, חומרים, דוגמת זכוכית, שימוש בגישות אקולוגיות ושימור הטבע, אדריכלות ירוקה וברת קיימא,

בעולם האינטרנט והיו טיוב, שיטות ידע והוראה חדשות, יש מקום להטמיע את כל אלה כמאגרי ידע מצד אחד, וכאמצעי חינוך ולימוד מצד שני. הספריה הזו היא הזדמנות להציג את מאגרי הידע השונים שעומדים לרשותנו, ואת האמצעים השונים לניצול ידע זה כידע חי, שימושי, מתחדש ודינמי. הספריה הזו תשמש כמאגר דינמי, ולא כמגדל שן שבו נאגרו סודות מן העבר ללא כיסוי והסתרה.

הספריה הזו צריכה להיות חגיגה - לעין ולנשמה, מקום של גילוי ותגלית, מקום ששואב אנשים מכל העולם ומחברות שונות, וגורם לעולם ומוסיף להם רצון לשאוף לעולם טוב יותר. כפי ששימשו פעם הספריות הקדומות, אבל עם התייחסות מודרנית לדברים - "אלכסנדריה החדשה".

זו הזדמנות למשכן החדש להיות פתוח לציבור הרחב, ולמעשה לעולם כולו, הן מבחינת המבנה והן מבחינת המיקום. האתר שנבחר לשם כך, בסמוך לכנסת ישראל ולשדרת המוזיאונים, מהווה מקום מעורר השראה. המטרה החשובה של הגברת הנגישות ומעל לכול, אתגר של תפיסה רעננה עם פתרונות ארכיטקטוניים יצירתיים, שיפתחו את הספרייה ואת משאביה לדורות חדשים של משתמשים, עם הסתכלות ותובנות מתחדשות. למעשה, כל הייעודים המתבקשים של ספרייה במאה העשרים ואחת נדרשים לבניין חדש ועדכני ועל פי מחשבתנו - גם במראה, חומרים וטכניקות ולא רק בתכנים.

יש לנו כיום הזדמנות היסטורית נדירה לחזות ולהביא לידי הגשמה את הספרייה הלאומית האופטימלית של העתיד. המבנה החדש יציע סביבות עבודה מצוידות היטב, ידידותיות למשתמש ובעיקר מעוררות השראה לקוראים ולחוקרים. הוא יכלול גם מרחבים אלגנטיים לפעילויות תרבות וחינוך שיאפשרו לספרייה הלאומית לתפוס את מקומה הראוי כמרכז תרבות עולמי מוביל.

מבנה הספרייה יהיה עשוי שלוש אליפסות, מחוברות ביניהן במעברים של שירות, מעליות ומדרגות, ועטוף ומלווה במרפסות תצפית ושירות, אשר יוביל אל גן ומפל מים. יש חשיבות גם לזרימת המים כחלק מתחושה שלמה של המקום והשלמה לתחושת הזרימה של המבנה, וזרימת הידע

יהיו בו שתי קומות מרתף המהוות מקומות חנייה לסגל העובדים ולמבקרים. כמו כן יהיו מרחבים מוגנים במרתפים. כמו כן המרחבים המקשרים בין האגפים מהווים מרחבים מוגנים מידיים.

יש להדגיש עוד מספר נושאים חשובים:

1. מבנה - עשוי צורה זורמת, המורכבת מאליפסות מחוברות.

2. בניה ירוקה-

שימוש ברצפות פרקט מבמבוק,

תאורת לדים, לחיסכון.

זכוכית בידודית בעובי 22 מ"מ, ובנויה מזכוכית חיצונית אפורה אנטיסאן בעובי 6 מ"מ, וזכוכית

פנימית שקופה בעובי 4 מ"מ ומילוי ביניהן בגז ארגון ברוחב 12 מ"מ, שתפקידו בקיץ להוציא את החום ובחורף להכניסו למבנה.

הזכוכיות התחומות בין העמודים מצופות גם הן אלומיניום וגורמות גם הם לצינון הבניין.

3. שימוש בטכניקה הידרופונית לקירור וחימום המבנה. (יש חשיבות לגבי מיקומה הגיאוגרפי של הספרייה בירושלים)

4. שימוש חוזר במים אפורים להשקיה

5. צמחיה - על גבי הקירות התומכים סביב המגרש ועל גבי קירות חדרי השירותים לקהל הרחב.

6. שימוש בצמחיה מסביב למבנה כחלק אינטגרלי של בניה ירוקה .

7. שימוש בטכנולוגיית המגע, זכוכית CORNING ומשטחי זכוכית תוצרת SAMSUNG ודומיהן, לשימושים שהוצגו

בסרטים שסיפחנו : שימוש במשטחי זכוכית לצרכי מידע ובקרת סביבה ואקלים, משטחי שולחנות כמשטחי מגע

לקריאה והעברת אינפורמציה והנחיית בכל הפונקציות של חללי הספרייה .

8. מתקנים לחיסכון באנרגיה וייצור חשמל לצריכה עצמית, כחלק מהבניה הירוקה :

מסה טרמית תת קרקעית המשמשת כבטרית חום באנרגיה פאסיבית, ניתן לשלב ולהכין מראש שטחים של

רצפות החנייה לשם כך.

הקרוי של הגג - ישמש כציפוי של משטחי קולטי שמש פוטו-וולטאיים לייצור חשמל, בהתאמה עם חברת

החשמל - לצרכי חימום ומיזוג אוויר של המבנה.

ניצול הבריכה כמעגל סגור לצרכי הזרמת המים והשקיה.